

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 43

Datum	16 april 2025
Van	College B&W
Behandeld door	Astrid Puik
E-mailadres	Astrid.puik@utrecht.nl
Kenmerk	30240753
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2025 nummer 43 van Gert Dijkstra, (EenUtrecht); Bert van Steeg (CDA); Tess Meering (VVD); Ruud Maas (Volt); Yvonne Hessel (Utrecht Solidair) en David Bosch (UtrechtNu!) van 20 maart 2025 over Elke privacy-veilige camera die Utrecht sociaal veiliger maakt alleen weghalen als deze niet meer nodig is.

De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vragen en antwoorden voorbeeld tijdelijke camera hoek Cortezlaan/Columbuslaan:

Vraag 1

Is het college het met ons eens dat door het weghalen van deze camera de overlast ter plekke aan de Columbuslaan (nabij hoek Cortexlaan) niet alleen weer volledig terug is, maar omwonenden nu hier opnieuw niet meer veilig, laat staan prettig, kunnen wonen?

Antwoord 1

We betreuren het dat er weer overlast is op deze plek nadat de camera is weggehaald. In deze buurt is helaas al enige tijd sprake van een jeugdgroep die overlast veroorzaakt. Het gedrag kan als intimiderend en vervelend worden ervaren en doet afbreuk aan het woongenot van omwonenden.

Vraag 2

Vindt het college ook dat deze situatie volstrekt onaanvaardbaar is en zo ja, welke conclusies verbindt het college hieraan?

Antwoord 2

Ja, we vinden deze mate van overlast voor bewoners onaanvaardbaar. We blijven dan ook inzetten op het aanpakken hiervan. Echter is alleen het plaatsen van een camera niet voldoende om de problematiek het hoofd te bieden. Zoals ook in deze wijk is gebeurd, verplaatst de overlast vaak nadat er op een overlastlocatie cameratoezicht wordt ingezet. Daarom zijn we gestart met een integrale aanpak van deze overlastgevende groep jongeren om het probleem duurzaam op te lossen.

Vraag 3

Vindt het college ook dat een integrale aanpak weliswaar kan werken, maar dat dit niet gemakkelijk in een paar weken effectief is te organiseren en je het de bewoners niet kan aandoen om opnieuw weken/maandenlang te moeten wonen in een onveilige omgeving?

Antwoord 3

We kijken bij het aanpakken van overlast altijd naar wat er nodig is om dit duurzaam op te lossen en een integrale aanpak kan inderdaad een langdurig karakter hebben.

Vraag 4

Is het college met ons van mening dat de camera hier (tijdelijk) goed heeft gewerkt en dat als de overlast hier de komende weken opnieuw net zo hard weer terugkeert zij opnieuw het plaatsen van een (tijdelijke) camera moet overwegen (zo lang als nodig)?

Antwoord 4

De camera heeft op deze locatie preventief gewerkt. De overlast is op het moment dat het cameratoezicht werd ingezet verplaatst naar een andere locatie.

Flexibel cameratoezicht kan in onze stad maximaal zes maanden worden ingezet. Indien nodig kan deze inzet eenmalig met zes maanden worden verlengd. Op dit moment wordt bekeken of het terugplaatsen van de camera op de locatie noodzakelijk is voor de aanpak. Hierbij houden we uiteraard rekening met de bewoners.

Vraag 5

Kan het college bij dit afwegingsproces de omwonenden en de lokale ondernemers maximaal betrekken en zo ja, hoe gaat het college dit doen?

Antwoord 5

De gebiedsmanager veiligheid staat in contact met de wijkbewoners en ondernemers, ook over de problematiek rondom deze jeugdgroep. Het afwegingsproces om al dan niet een camera te plaatsen gebeurt samen met de politie op basis van de informatie die beschikbaar is bij politie en gemeente. Als er een camera wordt geplaatst of weggehaald informeren we wijkbewoners en ondernemers met een wijkbericht.

Vragen en antwoorden camerabeleid algemeen:

Vraag 6

Kan het college aangeven of bij de huidige 91 camera's er inderdaad (soms) niet wordt voldaan aan de strikte privacy regels/kaders die we daar als gemeente aan stellen?

Antwoord 6

Bij het plaatsen van de 91 openbare orde camera's wordt altijd voldaan aan de regels die hiervoor zijn gesteld.

Vraag 7

Als we als gemeente zouden besluiten tot een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid en als dan blijkt dat we geen 91 maar bijvoorbeeld 120 camera's nodig hebben, wordt het risico dan groter dat we niet meer altijd (kunnen) voldoen aan de privacy regels/kaders?

- a) Zo ja, hoe is dat dan wel te ondervangen
- b) Zo nee, kan dan heel duidelijk worden toegelicht waarom dat zo is?

Antwoord 7

Nee, het aantal camera's heeft geen invloed op de wijze waarop we de privacy waarborgen. De regels die gelden voor de huidige 91 camera's, zullen onverkort gelden voor elke volgende gemeentelijke openbare orde camera die wordt ingezet.

Vraag 8

Is het college bekend met het feit dat andere grote steden op een succesvolle(re) manier camera's inzetten en daarvoor gebruik maken van relatief meer camera's dan bij ons in Utrecht (zoals in Rotterdam)?

- a) Kan het college een overzicht verstrekken van de grootste steden in Nederland en de inzet per stad in aantallen camera's veiligheid openbare ruimte?
- b) En dat voorzien van een analyse over wat dat globaal betekent voor de veiligheid, het veiligheidsgevoel onder bewoners en ondernemers, de preventie, interventie en opsporing in deze verschillende gemeenten?

Antwoord 8

Zie hieronder het overzicht van het aantal camera's in de volgende grote steden:

- Rotterdam 480
- Amsterdam 220
- Den Haag 160
- Utrecht 91
- Tilburg 130
- Almere 130

Doordat gemeentes op verschillende wijzen en op verschillende momenten het cameratoezicht evalueren is het niet mogelijk om gedegen uitspraken te doen over wat cameratoezicht in andere steden betekent voor de veiligheid. Wel kan in algemene zin worden gesteld dat de veiligheidsbeleving van bewoners in gebieden met cameratoezicht doorgaans positief wordt beïnvloed. Het is niet mogelijk om te onderbouwen of dat volledig toe te schrijven is aan de inzet van cameratoezicht. In een aantal gevallen maakt het cameratoezicht bijvoorbeeld onderdeel uit van een breder pakket aan maatregelen en in een aantal gevallen was er sprake van juist een negatieve veiligheidsbeleving in gebieden met cameratoezicht wat juist de aanwezigheid van de camera's zou rechtvaardigen. Zie hier de meest recente evaluaties van [Amsterdam](#) en [Rotterdam](#) (2022).

Vraag 9

Zoals bekend wijzen eerdere gesprekken en enquêtes in Utrecht (o.a. 2021) uit dat een (grote) meerderheid van de Utrechters een voorstander is van het inzetten van camera's voor handhaving van de openbare orde. Welk relevant onderzoek is hierover beschikbaar?

- a) Weten we op basis van dat onderzoek onder welke voorwaarden Utrechters bereid zijn meer camera's toe te staan als daarmee de veiligheid toeneemt?
- b) Als dit onvoldoende bekend is, hoe kunnen we hier een beter beeld van krijgen?

Antwoord 9

In aanvulling op de evaluatie van het beleidskader 2018-2022 zijn [flitspeilingen en een stadsgesprek](#) gevoerd over cameratoezicht. Hieruit is gebleken dat de meeste Utrechters (75 procent) het inzetten van (extra) camera's tegen onveiligheid en/of overlast (heel) belangrijk vinden. 16 procent vindt dit (heel) onbelangrijk. De meest genoemde toelichtingen vóór plaatsing zijn een verhoogd gevoel van veiligheid, beperken van overlast en het verzamelen van bewijsmateriaal. De meest genoemde toelichtingen tegen plaatsing zijn privacyschending en een minder veilig gevoel.

Vraag 10

Al enige tijd kan de gemeente beschikken over een tiental extra flexibele camera's. Geeft dit een merkbaar effect op het beter kunnen toezien op veiligheid?

- a) Is wellicht nog een andere verhouding vast/flexibel wenselijk (nu 75/16)
- b) Wat is het effect van de groeiende stad op het gewenste maximumaantal?

Antwoord 10

De maatschappij verhardt en de veiligheidsproblematiek wordt complexer, dat zien we ook in onze stad. Daarnaast groeit de stad en het aantal inwoners. Cameratoezicht is een belangrijk (en bewezen)

instrument dat kan bijdragen om de overlast/openbare orde verstoringen te verminderen (preventief) en om adequaat te kunnen optreden (reactief).

Het huidige beleid legt een beperking op aan het aantal camera's. We constateren dat deze maximalisering soms knelt.

In de [raadsbrief cameratoezicht van februari 2024](#) is toegelicht dat er vier 'vaste' camera's zijn vervangen voor flexibele camera's waardoor de gemeente nu beschikt over 71 'vaste' en 20 'flexibele' camera's.

Vraag 11

Het college heeft toegezegd (13 maart) een overzicht te verstrekken van vergelijkbare voorbeelden als die van de camera hoek Cortezlaan/Columbuslaan die laten zien dat het huidige camerabeleid (op basis van maximaantal) aantoonbaar op locaties de gemeente substantieel onveiliger maakt. Kan in dat overzicht ook het volgende meegenomen?

- i. Welke locaties op dit moment een tijdelijke camera vereisen maar vanwege het beleid nu zonder zitten?
- ii. Op hoeveel camera's we nu orde grootte zouden uitkomen met een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid?
- iii. Wat het huidige camerabeleid betekent (positief en negatief) voor de veiligheid, het veiligheidsgevoel, de preventie, interventie en opsporing in onze gemeente?
- iv. Hoe we de zorgen over het niet kunnen voldoen aan de privacy regels/kaders bij een hogere inzet van camera's in Utrecht (bijvoorbeeld 120 in plaats van de huidige 91) kunnen wegnemen?

Antwoord 11

Zoals beschreven in de [Raadsbrief cameratoezicht 2024](#) is vooral tijdens de donkere dagen de vraag om (extra) camera's groter dan het aanbod. Ook zien we dat op sommige locaties overlast en criminaliteit vaak terugkeert. Hiervan is vooral sprake rondom winkelstrips en winkelcentra in de wijken. Het is niet mogelijk om hier op voorhand een aantal te noemen. Op sommige plekken heb je bijvoorbeeld meerdere camera's nodig om de situatie goed in beeld te brengen. Daarnaast is het een keuze geweest om op plekken waar overlast fluctueert geen vaste, maar flexibele camera's in te zetten. Als ervoor wordt gekozen om bijvoorbeeld de winkelcentra waar overlast fluctueert te voorzien van 'vaste' camera's, zou het aantal flexibele camera's kunnen worden teruggebracht, maar moet het aantal vaste camera's in de stad, worden opgehoogd.

In de [Raadsbrief cameratoezicht 2024](#) gaan we ook in wat het huidige camerabeleid betekent voor de veiligheid, het veiligheidsgevoel, de preventie, interventie en opsporing in onze gemeente. Verder nodigen wij uw raad van harte uit om mee te kijken in technische ruimtes en de cameratoezichtruimte om kennis te nemen van de huidige praktijk zodat eventuele zorgen over het niet kunnen voldoen aan de privacyregels bij een hogere inzet van camera's kunnen wegnemen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen

Elke privacy-veilige camera die Utrecht sociaal veiliger maakt alleen weghalen als deze niet meer nodig is

Op de hoek Cortezlaan/Columbuslaan (Kanaleneiland) is recent door de gemeente een (tijdelijke) camera weggehaald (9 februari 2025). In de maanden dat de camera daar hing (vanaf 18 oktober 2024) was de eerdere overlast nihil of veel minder dan voorheen. Na het verwijderen van deze camera was de overlast per direct weer terug en zijn de omwonenden ook weer terug bij af. Het gaat hier om overlast van een grote groep jongeren die zowel overdag als in de avond, ook doordeweeks, vaak tot in de late nachtelijke uren rondhangen, geluid maken, de buurt wakker houden, vernielingen aanrichten (tegels verwijderen, prullenbak vernielen) en voorbijgangers intimideren. Sterker nog, deze groep heeft zelfs boa's en politie met stenen bekogeld. Een omwonende die wij spraken overweegt nu om te verhuizen vanwege de overlast en de dreiging.

Op recente mondelinge vragen d.d. 13 maart (EenUtrecht, CDA, VVD: 'Camera weg, overlast terug, hoe lang nog?') gaf burgemeester Dijkzema aan dat na het verwijderen van de camera inderdaad weer sprake is van structurele zeer hinderlijke overlast en regelmatig ook erger. De gemeente heeft de camera moeten weghalen omdat zij een beperkt aantal vaste en tijdelijke camera's kan inzetten en deze tijdelijke camera nu weer elders hard nodig is. Zodoende valt de gemeente nu terug op een integrale aanpak van deze groep overlast gevende (soms criminele) jongeren met o.a. aanspreken en begeleiden. Een aanpak die eerder ook is ingezet en toen niet voldoende heeft gewerkt.

Vandaar onze volgende vragen.

Vragen voorbeeld tijdelijke camera hoek Cortezlaan/Columbuslaan:

1. Is het college het met ons eens dat door het weghalen van deze camera de overlast ter plekke aan de Columbuslaan (nabij hoek Cortezlaan) niet alleen weer volledig terug is, maar omwonenden nu hier opnieuw niet meer veilig, laat staan prettig, kunnen wonen?
2. Vindt het college ook dat deze situatie volstrekt onaanvaardbaar is en zo ja, welke conclusies verbindt het college hieraan?
3. Vindt het college ook dat een integrale aanpak weliswaar kan werken, maar dat dit niet gemakkelijk in een paar weken effectief is te organiseren en je het de bewoners niet kan aandoen om opnieuw weken/maandenlang te moeten wonen in een onveilige omgeving?
4. Is het college met ons van mening dat de camera hier (tijdelijk) goed heeft gewerkt en dat als de overlast hier de komende weken opnieuw net zo hard weer terugkeert zij opnieuw het plaatsen van een (tijdelijke) camera moet overwegen (zo lang als nodig)?
5. Kan het college bij dit afwegingsproces de omwonenden en de lokale ondernemers maximaal betrekken en zo ja, hoe gaat het college dit doen?

Het goede nieuws is dat ook deze camera heeft laten zien dat een camera uitstekend werkt en de overlast kan wegnemen, met inachtneming van alle privacyregels, net als dat ook het geval is voor alle

andere camera's, tijdelijk en vast. Spijtig genoeg houdt de huidige coalitie en het college nog steeds vast aan een camerabeleid waarin niet de 'noodzakelijkheid' bepaalt of een camera wordt geplaatst maar of er nog een camera beschikbaar is omdat rekening moet worden gehouden met een maximaal aantal te plaatsen camera's (maximaal 91, waarvan 75 vast). Dat maakt dat helaas noodgedwongen de burgemeester goed functionerende camera weer moet verwijderen en dit veelal per direct weer leidt tot een toename van de onveiligheid in onze gemeente.

Met het huidige beleidskader cameratoezicht 2023-2026 is dus sprake van een 'camerabeleid op basis van een maximumaantal beschikbare camera's' en niet een 'camerabeleid op basis van noodzakelijkheid'. Eerdere evaluaties (o.a. cameratoezicht 2018-2021) en diverse adviezen van veiligheidsdeskundigen pleiten voortdurend voor een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid omdat daarmee in de gemeente (i) het veiligheidsgevoel toeneemt, (ii) preventief veel onveilige en onleefbare (woon)situaties worden voorkomen, (iii) gemeente en politie effectiever kunnen interveniëren op onveilig gedrag en (iv) het een zeer effectief middel is in het opsporen en aanpakken van crimineel en strafbaar gedrag. Het belangrijkste tegenargument wat vaak wordt gebruikt tegen een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid in plaats van een maximumaantal is dat daarmee de privacy in het geding is. Spijtig genoeg blijft de huidige coalitie en het college nog steeds vasthouden aan een camerabeleid waarin niet de 'noodzakelijkheid' bepaalt of een camera wordt geplaatst maar of er nog een camera beschikbaar is omdat rekening moet worden gehouden met een arbitrair gekozen maximaal aantal te plaatsen camera's.

Vandaar de volgende vervolgvragen.

Vragen camerabeleid algemeen:

6. Kan het college aangeven of bij de huidige 91 camera's er inderdaad (soms) niet wordt voldaan aan de strikte privacy regels/kaders die we daar als gemeente aan stellen?
7. Als we als gemeente zouden besluiten tot een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid en als dan blijkt dat we geen 91 maar bijvoorbeeld 120 camera's nodig hebben, wordt het risico dan groter dat we niet meer altijd (kunnen) voldoen aan de privacy regels/kaders?
  - a. Zo ja, hoe is dat dan wel te ondervangen
  - b. Zo nee, kan dan heel duidelijk worden toegelicht waarom dat zo is?
8. Is het college bekend met het feit dat andere grote steden op een succesvolle(re) manier camera's inzetten en daarvoor gebruik maken van relatief meer camera's dan bij ons in Utrecht (zoals in Rotterdam)?
  - a. Kan het college een overzicht verstrekken van de grootste steden in Nederland en de inzet per stad in aantallen camera's veiligheid openbare ruimte?
  - b. En dat voorzien van een analyse over wat dat globaal betekent voor de veiligheid, het veiligheidsgevoel onder bewoners en ondernemers, de preventie, interventie en opsporing in deze verschillende gemeenten?
9. Zoals bekend wijzen eerdere gesprekken en enquêtes in Utrecht (o.a. 2021) uit dat een (grote) meerderheid van de Utrechters een voorstander is van het inzetten van camera's voor handhaving van de openbare orde. Welk relevant onderzoek is hierover beschikbaar?
  - a. Weten we op basis van dat onderzoek onder welke voorwaarden Utrechters bereid zijn meer camera's toe te staan als daarmee de veiligheid toeneemt?
  - b. Als dit onvoldoende bekend is, hoe kunnen we hier een beter beeld van krijgen?
10. Al enige tijd kan de gemeente beschikken over een tiental extra flexibele camera's. Geeft dit een merkbaar effect op het beter kunnen toezien op veiligheid?
  - a. Is wellicht nog een andere verhouding vast/flexibel wenselijk (nu 75/16)?
  - b. Wat is het effect van de groeiende stad op het gewenste maximumaantal?
11. Het college heeft toegezegd (13 maart) een overzicht te verstrekken van vergelijkbare voorbeelden als die van de camera hoek Cortezlaan/Columbuslaan die laten zien dat het huidige camerabeleid (op basis van maximumaantal) aantoonbaar op locaties de gemeente substantieel onveiliger maakt. Kan in dat overzicht ook het volgende meegenomen?
  - (i) Welke locaties op dit moment een tijdelijke camera vereisen maar vanwege het beleid nu zonder zitten?
  - (ii) Op hoeveel camera's we nu orde grootte zouden uitkomen met een camerabeleid op basis van noodzakelijkheid?

- (iii) Wat het huidige camerabeleid betekent (positief en negatief) voor de veiligheid, het veiligheidsgevoel, de preventie, interventie en opsporing in onze gemeente?
- (iv) Hoe we de zorgen over het niet kunnen voldoen aan de privacy regels/kaders bij een hogere inzet van camera's in Utrecht (bijvoorbeeld 120 in plaats van de huidige 91) kunnen wegnemen?

Ingediend door:

- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Bert van Steeg, CDA
- Tess Meerding, VVD
- Ruud Maas, Volt,
- Yvonne Hessel, US
- David Bosch, UtrechtNu!